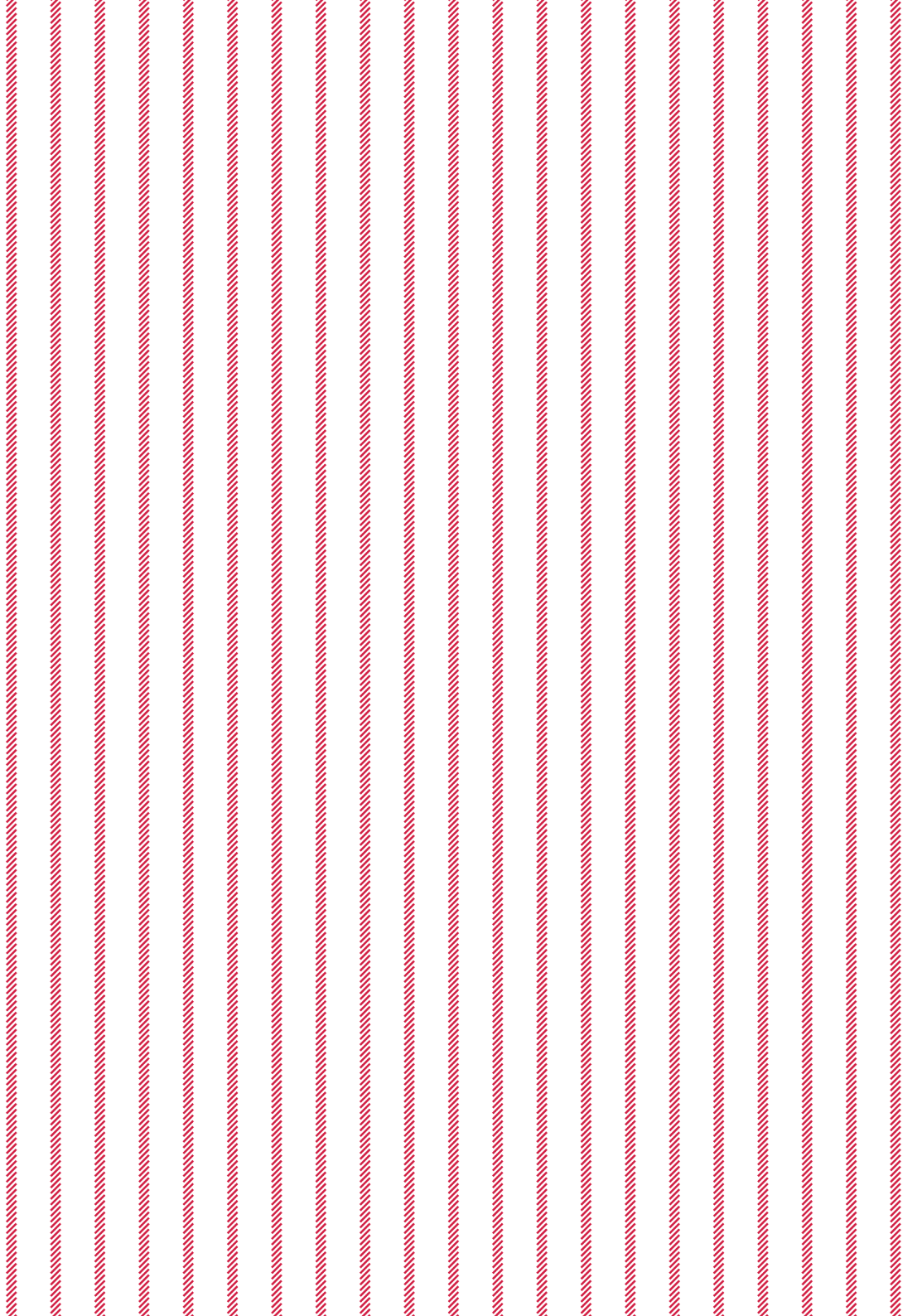

تنها تنها نیستید!

یادداشت‌ها و مشوره‌ها در رابطه با چگونگی جلوگیری و مبارزه جهت محو خشونت علیه زنان.

فهرست:

۱. گسترش خشونت علیه زنان	ص. ۷
۱.۱ تعریف و اشکال خشونت علیه زنان که در متن قانون محو خشونت علیه زنان درج گردیده است.	ص. ۸
۲. تشخیص رابطه خشونت‌آمیز	ص. ۱۴
۲.۱ عوامل خشونت	ص. ۱۴
۲.۲ تشخیص رابطه خشونت‌آمیز	ص. ۱۵
۳. چه باید کرد؟: نکات موثر برای شما و دوستان تان	ص. ۱۸
۳.۱ چگونه تشخیص دهم خانمی قربانی خشونت است؟	ص. ۱۸
۳.۲ چگونه برخورد کنم؟	ص. ۱۸
۳.۳ چگونه وی را کمک می‌توانم؟	ص. ۱۹
۴. قوانین خشونت علیه زنان	ص. ۲۳
۴.۱ حقوق من چه است؟	ص. ۲۴
۵. مراکز حمایتی برای زنان قربانی خشونت	ص. ۲۶

اینجا میرسند از راه، اینک
تشنه‌جانی چند، دامن از کویر آورده، گردآلود
نفس‌هاشان سراب آغشته، سوزان
کام‌ها خشک و غبار اندود
اینجا میرسند از راه، اینک
دخترانی دردپرور، پیکرآزرده
نشاط از چهره‌هاشان رخت بسته
قلب‌ها پیر و ترک‌خورده

(از شعر «فریاد بی‌صدا»، نادیه انجمن، ۲۰۰۱)

در سال ۲۰۰۵ نادیه انجمن که هنوز ۲۵ سال عمر داشت اولین مجموعه شعری در خور تحسین‌اش بنام «گل دودی» را منتشر ساخت. وی به علت معرفی یک زبان شعری تازه و بیان دیدگاه جوانان مورد سرزنش سختی قرار گرفت. اندک مدتی پس از انتشار کتاب‌اش انجمن تا سرحد مرگ مورد ضرب و شتم قرار گرفت. بسیاری از افغانان به این باور اند که انجمن توسط شوهر و خسرانش به جرم نوشتن کتاب به قتل رسید.

«من از منطقی فکر کردن عاجز مانده بودم؛ در واقع من از فکر کردن هراس داشتم، به دلیل نامعقولی اطمینان داشتم که وی قادر است در ذهن من نفوذ کند. او غالبا با گفتن این که 'تهمینه باور کن من میدانم تو چه فکری در سر داری، نباید جرات کنی در مورد آنچه بیاندیشی که من برایت ممنوع کرده‌ام' مغزم شسته و سفید و برای خشک شدن آویخته شد. از خوابیدن میترسیدم تا مبادا خوابی به سراغم آید که برای وی آزاردهنده باشد...»

«پولیس چه میتواند؟ آنان مصطفی را تنبیه مینمایند، اما دیر یا زود در شرایط بدتر از قبل من با او تنها خواهم ماند. سکوت من نه برای نجات مصطفی بلکه نجات خودم بود.»

تهمینه درانی، «فرمانروای فیودال من»

«خشونت خانوادگی با تعرضات جسمی، روحی و روانی همواره در خانواده‌های آسیایی وجود داشته است. اما در یک جامعه به شدت مردسالار که زنان به طور کامل وابسته به مردان اند، توجه به خشونت خانوادگی نگردیده و یا نادیده انگاشته شده است.»

ستونت کاور ریت، «شکست سکوت: صدای زنان آسیای»

گسترش خشونت علیه زنان

گسترش خشونت علیه زنان

خشونت علیه زنان در سراسر جهان به شکل آشکار و گسترده دیده میشود. هر کشور میکوشد تا با تصویب قوانین از اعمال خشونت علیه زنان جلوگیری کند اما میزان آن هنوز هم بسیار بالا بوده و دلیل آن هم عدم پذیرش برابری زنان با مردان است.

کنوانسیون بین‌المللی محو هرگونه تبعیض علیه زنان (سیداو) تذکر می‌دهد:

«تبعیض علیه زنان، به معنی قایل شدن هر گونه تمایز، استثناء یا محدودیت براساس جنسیت است که بر به رسمیت شناختن حقوق بشر زنان و آزادی‌های اساسی آنان و بهره‌مندی و اعمال آن حقوق، برپایه مساوات با مردان، صرف‌نظر از وضعیت تأهل آنها، در تمام زمینه‌های سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، مدنی و دیگر زمینه‌ها اثر مخرب دارد یا اصولاً، هدفش از بین بردن این وضعیت است.»

دولت نو تاسیس در ۲۰۰۱ قانون سیداو را به تصویب رسانیده و تعهد سپرد که فعالیتهای مترقی زیادی را که یکی از مهمترین آنها کاهش خشونت علیه زنان بود، انجام دهد. در سال ۲۰۰۹ حکم قانون محو خشونت علیه زنان صادر گردید. با وجودی که این قانون هرگز از طرف پارلمان تصویب نگردید ولی در محاکم مدار اعتبار بوده و مورد استفاده قرار میگیرد. به هر حال چون هیچ گامی برای اجرای سیاست‌های دولت در زمینه برابری جنسیتی برداشته نشد، سطح میزان خشونت علیه زنان همچنان گسترش یافته است.

در هشت ماه اول سال ۲۰۱۶ به تعداد ۳۷۰۰ مورد خشونت علیه زنان در نهادهای قضایی افغانستان به ثبت رسیده است در حالی که بر اساس گزارش سالانه کمیسیون مستقل حقوق بشر در مجموع ۵۵۷۵ مورد خشونت در نهادهای مختلف در سال ۲۰۱۶ ثبت گردیده است. از جمع این موارد ۱۵۹۱ خشونت جسمی، ۱۸۸۷ مورد خشونت لفظی و روانی، ۱۱۲۱ مورد خشونت اقتصادی، ۳۶۱ مورد خشونت جنسی و متباقی آن اشکال خشونت به شمار میروند که مربوط به رسم و رواج‌های قبایل مختلف اند. این فقط تعداد موارد ثبت‌شده اند در حالی که موارد ثبت‌ناشده به مراتب فزون‌تر است. مطالعات گوناگون نشان میدهد که از هر سه زن در افغانستان، دو زن قربانی شکلی از خشونت بوده است. اکثر زنان عودت‌کننده و یا بی‌جا شدگان داخلی با بیش از دو شکل خشونت مواجه اند.

خشونت فیزیکی: هر گونه اقدام به مقصد رسانیدن آسیب یا تهدید نمودن قربانی که آسیب را ثابت میسازد (پرتاب اشیاء، سیلی زدن، مشت زدن، لگد زدن، ضرب و شتم، تهدید و یا تهدید با چاقو و اسلحه، سوزانیدن با اسید، آب جوش و غیره).

• **ماده ۲۲** قانون محو خشونت علیه زنان بیان میدارد: شخصی که زن را لت و کوب میکند با توجه به وضعیت زن و در نظر داشت ماده‌های ۴۰۷ الی ۴۱۰ قانون جزا مجازات می‌گردد. اگر لت و کوب منجر به مرگ شود، مجرم طبق ماده ۳۹۵ الی ۳۹۹ قانون جزا مجازات می‌شود.

• **ماده ۲۳** قانون محو خشونت علیه زنان می‌گوید شخصی که زن را لت و کوب میکند ولی باعث آسیب جدی یا معلولیت او نشده باشد برای حدود ۳ ماه زندانی خواهد شد.

• **ماده ۴۰۷** قانون جزا می‌گوید شخصی که باعث زخمی شدن، پندیدگی، قطع و صدمه به اعضای بدن، شکستگی اعضا یا معلولیت گردد، جریمه نقدی و برای مدت حدود ۳ سال زندانی خواهد شد.

• **ماده ۴۰۸** قانون جزا می‌گوید هر زمانی که لت و کوب باعث معلولیت اعضای بدن شود و آن عضو تا بیشتر از ۲۰ روز ضعیف بماند یا تقبل خساره، به مدت حدود ۳ ماه حبس خواهد شد و در صورتی که خسارت وارد شود، از ۳۰۰۰ الی ۱۲۰۰۰ افغانی جریمه نقدی خواهد شد.

• **ماده ۴۰۹** قانون جزا می‌گوید در صورتی که لت و کوب باعث معلولیت و ضعیفی اعضای بدن نشده باشد و فقط زخم عادی باشد، مجازات بیش از ۶ ماه یا پرداخت خسارت بیش از ۶۰۰۰ افغانی خواهد بود.

• **ماده ۲۰** قانون محو خشونت علیه زنان برای کسانی که از آب جوش، تیزاب یا دیگر مواد سوزنده کیمیای بالای زنان استفاده می‌کنند، مجازات حدود ۱۰ سال زندان را تعیین نموده است. بند ۲ این ماده می‌گوید: اگر کسی به هدف ایجاد هرج و مرج در جامعه دست به عملی بزند یا مانع زانی گردد که حقوق شان را مطرح می‌کنند، با حبس طولانی مدت و یا اعدام محکوم خواهد شد.

• اگر قربانی خشونت در هر موردی فوت کند، مجرم به حبس ابد و یا اعدام محکوم خواهد

شد.

• **ماده ۲۱** قانون محو خشونت علیه زنان میگوید: اگر زن به علت خشونت بیش از حد دست به خودکشی بزند و در نتیجه آن معلول و یا مجروح شود، مجرم محکوم به مجازات متوسط خواهد شد. اگر قربانی خشونت فوت کند مجرم برای مدت ۱۰ سال زندانی خواهد شد.

خشونت جنسی: هرگونه دخالت در فعالیت‌های جنسی خلاف رضایت زن و یا تهدیداتی را در برمیگیرد که به آبرو و حیثیت وی صدمه رساند (رابطه جنسی اجباری، نشان دادن مواد پورنوگرافی، فحشا).

• **ماده ۱۷** قانون محو خشونت بیان میکند فردی که مرتکب تجاوز جنسی بر زن بالغ میشود با توجه به ماده ۴۲۶ قانون جزا محکوم به حبس طولانی‌مدت و یا در صورتی که قربانی بمیرد، به اعدام محکوم خواهد شد. بند ۲ این ماده بیان میکند فردی که بالای زن نابالغ تجاوز کند، با توجه به ماده ۴۲۶ قانون جزا محکوم به حبس طولانی‌مدت (۱۵ تا ۱۸ سال) و در صورتی که قربانی خشونت بمیرد، به اعدام محکوم خواهد شد. بند ۳ این ماده میگوید اگر هر کدام از دو شرط فوق‌الذکر رخ داده باشد، مجرم نیز باید به زن خساره بپردازد. بند ۴ این ماده میگوید: اگر شخص خشونت جنسی مانند لمس کردن، سوءاستفاده‌های شفاهی، بوسیدن و غیره بدون تجاوز به عفت زن را مرتکب شود به مدت حدود ۷ سال زندانی خواهد شد. بند ۵ این ماده میگوید اگر قربانی به سن ۱۸ سالگی نرسیده باشد یا مجرم از یک رابطه سطح سوم مانند معلم، داکتر، کارمند و غیره باشد یا به نوعی بر قربانی تاثیر داشته باشد باید تا ۱۰ سال زندانی شود.

• **ماده ۴۲۷** قانون مجازات برای فردی که خواستار رابطه جنسی غیر معمول (به عنوان مثال رابطه جنسی مقعدی) است حبس ابد تعیین کرده است. مدت مجازات بر اساس شرایطی مانند سن قربانی، رابطه قربانی با مجرم و تاثیراتی که مجرم بالای قربانی داشته تعیین میشود.

• **ماده ۱۸** قانون محو خشونت علیه زنان برای فردی که زن بالغ را وادار به فحشا کند ۷ سال حبس و برای فردی که زن نابالغ را وادار به فحشا نماید ۱۰ سال حبس تعیین نموده است.

• اگر شخصی اطلاعات مربوط به قربانی تجاوز جنسی را فاش سازد که این مسئله باعث خدشه‌دار شدن اعتبار زن گردد، به مدت حدود ۳ سال زندانی خواهد شد.

• **طبق ماده ۳۷** قانون محو خشونت علیه زنان اگر شخصی بدون در نظر داشت مقررات ماده ۸۶ و ۸۹ قانون مدنی با بیش از یک زن ازدواج کند، به مدت ۳ ماه زندانی خواهد شد. این دو ماده فوق، شرایطی را برای مرد فراهم میکند مانند رضایت همسر اول، ارائه عشق عادلانه و سرپرستی و غیره.

خشونت لفظی و روحی: عبارت است از مجازات، توهین، تحقیر و یا تحقیر به مقصد تهدید، آزار و اذیت، بدنام کردن قربانی خشونت و لطمه زدن به اعتبار شخصیتی او (مداخله در امور شخصی زندگی روزمره، تهدیدات یا کم ارزش جلوه دادن او).

• **ماده ۲۹ قانون** محو خشونت علیه زنان برای شخصی که زن را توهین کرده و دشنام دهد حدود ۳ ماه حبس تعیین نموده است.

• **ماده ۴۴۲ قانون** جزامچنان به فردی که به زن توهین کند حدود ۳ ماه حبس و یا پرداخت خساره که کمتر از ۳۰۰۰ الی ۱۲۰۰۰ افغانی نباشد تعیین نموده است.

• **ماده ۴۴۳ قانون** جزا بیان میکند که اگر دشنام و توهین تلفنی یا کتبی یا فرد سوم صورت گیرد در این صورت حبس نباید کمتر از سه ماه و یا بیشتر از ۶ ماه باشد. یا مجرم با پرداخت خساره میان ۳۰۰۰ و ۶۰۰۰ افغانی مجازات شود.

• **ماده ۳۰ قانون** محو خشونت علیه زنان بیان میکند اگر فردی چه زن و یا مرد، زن را توهین و اذیت کند برای حدود ۳ ماه زندانی خواهد شد. اگر آزار و اذیت توسط اشخاصی که بر قربانی تاثیرگذار اند صورت گیرد مجازات حدود ۶ ماه خواهد بود.

• **طبق ماده ۳۱ قانون** محو خشونت علیه زنان اگر فردی زن را وادار به انزوا نماید، چه زن باشد یا مرد برای مدت ۳ ماه حبس خواهد شد.

• **ماده ۳۲ قانون** محو خشونت علیه زنان، برای فردی که زن را مجبور به مصرف مواد مخدر میکند مجازات ۳ ماه حبس تعیین نموده است.

• **ماده ۳۵۰ قانون** جزا همچنان برای فردی که کسی را مجبور به استفاده مواد مخدر نماید مجازات ۳ ماه حبس و یا جریمه ۳۰۰۰ الی ۱۲۰۰۰ افغانی تعیین کرده است.

خشونت اقتصادی: عبارت است از هر نوع محرومیت، مداخله و یا محدود نمودن استقلال

اقتصادی (محدود کردن یا نادیده گرفتن حقوق در امور خانواده، به خود اختصاص دادن پس‌انداز، درآمد، اموال زن، تهیه نفقه، محرومیت از حق میراث، فروش ملکیت شخصی/جواهرات، به غرامت گرفتن حقوق و دستمزد و جلوگیری از کار و اشتغال).

• **ماده ۳۳ قانون** محو خشونت علیه زنان برای فردی که مانع بدست آوردن میراث زنی گردد، مدت یک ماه حبس تعیین کرده است.

• **طبق ماده ۳۴ قانون** محو خشونت علیه زنان اگر شخصی زن را از گرفتن مالکیت اموالش مانع شود و یا مالکیت اموالش را بدون رضایت او غضب کند برای ۳ ماه زندانی خواهد شد.

• **طبق ماده ۳۶ قانون** محو خشونت علیه زنان اگر شخصی یک زن را مجبور به کار اجباری کند، علاوه بر پرداخت خسارت تا ۶ ماه مجازات خواهد شد.

ازدواج‌های اجباری و زیر سن شکل دیگری از خشونت علیه زنان است که در افغانستان بسیار رایج است.

ازدواج اجباری: ازدواج اجباری در افغانستان بسیار رایج است. در اغلب موارد زن را از انتخاب شریک زندگی‌اش مانع میشوند و ازدواج خلاف رضایت او صورت میگیرد. در نهایت این اقدام منجر به فرار و یا خودکشی زنان زیادی میگردد. ازدواج اجباری جواز قانونی ندارد.

• **ماده ۲۶ قانون** محو خشونت علیه زنان میگوید اگر هر فردی یک زن را به نامزدی و یا ازدواج مجبور کند، حداقل ۲ سال مجازات و ازدواج او فسخ خواهد شد.

• **ماده ۵۱۷ قانون** مجازات افغانستان میگوید که اگر یک زن بیوه یا زن بالغ به ازدواج خلاف رضایت داده شود، مجرم با مجازات کوتاه مدت روبرو خواهد شد. اگر ازدواج به عنوان بد انجام شود (جبران خسارت برای جرم)، مجرم محکوم به مجازات متوسط که بیش از ۲ سال نیست روبرو میشود. هر کسی که با ازدواج اجباری مواجه میشود میتواند تحت این ماده علیه مجرم دوسیه باز نماید.

• **ماده ۲۷ قانون** محو خشونت علیه زنان میگوید که اگر فردی زن بالغ را از ازدواج و یا انتخاب همسرش مانع شود، مجازات جزئی خواهد شد.

ازدواج زیر سن: ازدواج زیر سن نوع دیگری از خشونت گسترده در برابر زنان در افغانستان است. این در مناطق روستایی که حکومت از اقتدار کمتری برخوردار است، رایج است اما حتی در اکثر شهرهای پیشرفته افغانستان این کار انجام شده است. با توجه به این، دولت در قانون محو خشونت علیه زنان و در قانون مدنی برای جلوگیری از ازدواج‌های کودکان ماده‌ای را درج کرده است.

- **ماده ۲۸ قانون** محو خشونت علیه زنان میگوید که اگر ازدواج با یک دختر زیر سن قانونی انجام شود، مجرم به حبس متوسط که ۲ سال است روبرو خواهد شد.
- **ماده ۷۱ قانون مدنی**، ازدواج‌های زیر سن (کمتر از ۱۵ سال) را به عنوان ازدواج‌های غیرقانونی محسوب میکند.

- به طور کلی قانون محو خشونت علیه زنان، موارد زیر را به عنوان یک جرم بررسی میکند: تجاوز به عفت؛ وادار نمودن کسی به فحشا؛ ثبت و انتشار هویت فردی که منجر به هتک حرمت او گردد؛ آزار و شکنجه با مواد سوزنده و یا مواد سمی و زهری؛ وادار نمودن کسی به خودسوزی و یا خوردن سم یا هر گونه مواد کشنده؛ آسیب رسانیدن و یا معلول کردن کسی؛ ضرب و شتم، خرید و فروش به بهانه ازدواج، دادن به بد (جبران جرم و جنایت) تعویض کردن (عوض نمودن عروس‌ها) ازدواج اجباری؛ جلوگیری از ازدواج یا انتخاب همسر؛ ازدواج کودکان؛ سوءاستفاده و تحقیر، آزار و اذیت، انزوای اجباری، اعمال فشار به معتاد ساختن به مواد مخدر؛ جلوگیری از به دست آوردن وثیقه یا میراث و جلوگیری از داشتن دارایی شخصی؛ انکار از حق آموزش؛ جلوگیری از اشتغال و دسترسی به خدمات صحی؛ کار اجباری؛ ازدواج با بیش از یک زن بدون در نظر گرفتن ماده ۸۶ قانون مدنی و نفی مصلحت یا وابستگی. اگر هر زنی در معرض هر کدام از موارد ذکر شده قرار گیرد، میتواند تحت قانون منع خشونت علیه زنان عدالت‌خواهی نماید.

تشخيص خشونت

تشخیص خشونت:

- خشونت، به ویژه در محیط خانواده گسترده و مکرر است، اما در عین حال، اکثراً خاموش و پنهان میماند.
- برای زن که تعهد عاطفی رابطه‌اش را با همسر و اعضای خانواده تامین میکند، تشخیص این که قربانی خشونت است دشوار بوده و از این رو به کمک نیاز دارد.
- وقتی زنی در برابر سخنان تحریف‌شده همسر خشونت‌گرانش قرار میگیرد بیشتر مورد تعرض روحی قرار گرفته و به انزوا کشانیده میشود و در نهایت کاملاً برعکس مسوولیت اعمال خشونت‌آمیز از مجرم به قربانی اتلاق داده میشود.
- به دلیل رابطه مثبت نداشتن با محیط بیرون، احساس گناه و یا شرمندگی زن را در برابر آنچه اتفاق افتاده افزایش داده و در نهایت معتقد میشود که وی خود عامل خشونت بوده و شایسته چنین رفتار بدی است.
- به این دلایل، بسیاری از زنان ترجیح میدهند تا در مورد وضعیت شان مطلقاً سکوت اختیار کرده و چنین خاموشی خفقان‌آور فقط مدت تعرض و خشونت را افزایش میدهد.

عوامل خشونت:

- دوران خشونت نشان میدهد که چگونه در مراحل مختلف رفتارهای مرد تغییر کرده و خشونت رخ میدهد. سه مرحله دوران خشونت به شرح ذیل است:
- مرحله ماه عسل:** مرحله ماه عسل در دوران خشونت، مرحله آرام روابط است که ممکن است به نظر برسد «طبیعی‌ترین» است. در این مرحله همه چیز مسالمت‌آمیز و رابطه خوب به نظر میرسد. فرد متجاوز ممکن است مهربان، پرشور و حتی حسود ظاهر شود تا قربانی فکر کند که متجاوز به او میاندیشد. احتمالاً وی عذرخواهی کند و یا قول دهد که هرگز مجازات یا توهین و تحقیر را تکرار نمیکند. همچنان میتواند تعهدات بیشتری دهد تا اعتماد و مهربانی قربانی را دوباره به دست آورد.
- قربانی ممکن است در این نقطه خوشبین باشد، خصوصاً در مرحله اول رابطه. او همچنین ممکن است موافقت کند که این رابطه را ادامه بدهد و در بعضی موارد به عقب برگردد، اتهامات را رد کند یا محاکمه قانونی را متوقف سازد.
- مرحله ایجاد تنش:** مرحله ایجاد تنش در وسط مرحله ماه عسل و مرحله بحرانی قرار دارد. در

این مرحله رفتار متجاوز شامل اظهارات مخربی نسبت به قربانی، نظرات فوق‌العاده انتقادی و چرت زدن، خستگی شدید، احتمال مصرف نوشیدنی و یا مواد مخدر، فریاد زدن و از بین بردن محبت است.

در مقابل، رفتار قربانی شامل اجتناب از خانواده و دوستان، نگهداری اطفال در محیط آرام و یا عدم تحریک کودکان علیه متجاوز است. وی ممکن غذاهای مورد علاقه متجاوز را بپزد، تلاش کند تا او را تسکین دهد و با اظهارات متجاوز موافقت کند (حتی زمانی که نظرات منفی آنها را نسبت به خودش میبیند). اغلب، قربانی احساس میکند که او در یک مرحله بسیار حساس قرار دارد و باید محتاط باشد.

مرحله انفجار شدید: مرحله انفجاری شامل اعمال خشونت توسط متجاوز علیه قربانی‌اش می‌باشد. برای متجاوز استفاده از اسلحه، خفه کردن احتمالی، تجاوز به عفت و یا حتی حبس قربانی غیرمعمول نیست. در بعضی موارد، متجاوز از دشنام لفظی استفاده کرده و یا قربانی را توهین و تحقیر میکند. تخریب اموال نیز ممکن است در این مرحله انتظار رود، شکستادن شیشه، با مشت یا لگد کوبیدن به دیوار، باز نمودن دروازه‌های قفل شده و یا کوبیدن به دروازه بسته از اقدامات معمول توسط متجاوز در این مرحله است.

قربانی، علی‌رغم پندهای مغایر بسیاری، اغلب به مبارزه متقابل می‌پردازد. او همواره میکوشد تا متجاوز را دلداری داده و آرام سازد. او همچنین از فرزندان که درگیر این ماجرا اند تا حد امکان محافظت میکند و یا اکثراً از طریق همسایه‌ها از پولیس کمک میخواهد. در نهایت، خانه را بدون قصد بازگشت ترک می‌گوید. با این همه در بسی موارد، به دلیل وابستگی مالی یا عاطفی به متجاوز، قربانی مجبور به بازگشت میشود. اخیراً برخی از قوانین تصویب شده خواستار بازداشت عامل هر حادثه خشونت خانوادگی توسط پولیس شده است. در این صورت متجاوزان -و به طور بالقوه قربانی- ممکن است دستگیر شوند یا لااقل تحت فشار قانون زندانی شوند.

تشخیص یک رابطه خشونت‌آمیز

به روابط دوستانه کنونی یا گذشته تان نظر بیاندازید. جملات زیر را به دقت بخوانید و کوشش کنید به صحیح (ص) یا غلط (غ) پاسخ دهید.

غ	ص	در جریان یک نزاع، او معمولاً عصبانی میشود، صدایش را بلند یا اشیاء را پرتاپ میکند.
غ	ص	او مرا دشنام میدهد، همیشه از رفتار من انتقاد میکند یا از هر کاری که انجام میدهم انکار میکند. او همچنین مرا جلو دیگران تحقیر میکند.
غ	ص	او مرا مجبور به رابطه جنسی میکند و یا اگر به درخواستش پاسخ مثبت ندهم، احساس گناه داشته باشم.
غ	ص	او به طور مداوم مرا به خیانت متهم میکند، همیشه میخواهد بداند چه کار میکنم، در کجا هستم و با کی هستم.
غ	ص	او لیست تلفنم را چک میکند.
غ	ص	او مانع کار، تحصیل و یا انجام برخی از سرگرمی‌های من میشود.
غ	ص	او بر چگونگی مصرف پولم را نظارت داشته و دستور میدهد تا خودش بودجه خانواده را مدیریت کند.
غ	ص	او مانع تماسم با دوستان، همکاران و یا اعضای خانواده‌ام میشود.
غ	ص	وقتی با او هستم خیلی زیر فشارم و احساس اضطراب دارم.
غ	ص	او از لحاظ جسمی خشونت‌آمیز است: با سیلی، لگد و یا مشت به من حمله میکند.
غ	ص	پس از یک بحث جدی، او به من مهربانی و توجه میکند و وعده میدهد که این اتفاق دوباره تکرار نمیشود.
غ	ص	او تهدید میکند که به من و یا افرادی که برای من اهمیت دارند آسیب میرساند.

اگر هر یک از قضایای فوق را مشاهده نمودید، میتوانید برای درخواست حمایت با یکی از مراکز راهنمایی خانواده در نزدیکی محل اقامت تان تماس بگیرید. جزئیات این مراکز راهنمایی خانواده در پایان این جزوه در دسترس تان است.

چه باید کرد؟

چه باید کرد: نکات موثر برای شما و دوستان تان

با پذیرش این طرز دید که «لباس‌های کثیف در خانه شستشو شود» (یعنی مسایل خانوادگی نباید از چهارجوب خانه بیرون شود)، احتمالا ما را تردیدی فرا گیرد که ندانیم چگونه به زنی قربانی خشونت کمک نموده یا در قضیه دخالت نماییم.

چگونه تشخیص دهیم که زنی قربانی خشونت شده است؟

اینجا علایمی تذکر داده است که به ما کمک میکند تا دریابیم که آیا زنی و یا فرزندانش در معرض نوعی از خشونت قرار دارند؟:

- اغلب به صورت هیجان‌زده، مضطرب و افسرده ظاهر میشود.
- او تمرکز فکری ندارد و در محل کار عملکرد بدی از خود نشان میدهد.
- او ممکن است به شما اطمینان دهد که اعتماد به نفس خود را از دست داده و یا در مورد آینده نگران است.
- به نظر میرسد که او از شوهرش ترسیده و یا از گذاشتن اطفال نزد شوهرش اجتناب میکند.
- او به خصوص در حضور شریک زندگی خود، رفتار بسیار محتاطانه‌ای دارد. به نظر میرسد که او در حال حرکت به روی تخم مرغ است یعنی بسیار به احتیاط رفتار میکند.
- او فقط زمانی که تنهاست با دوستان و اقارب خویش ملاقات میکند.
- او اغلب بدون دلیلی از دفتر کارش غیرحاضر است.
- او صدماتی چون کبودی، خراشیدگی، شکستگی یا بریدگی را در وجودش نادیده گرفته و هیچ توضیحی در باره آن نمیدهد.
- او مکررا از دردسر و یا علایم مربوط به اختشاش روانی شکایت دارد.

چگونه برخورد کنیم؟

- مسئله را با سوال‌های آرام و صحیح مطرح کنید بدون آن که او را تحت بازجویی قرار دهید. به یاد داشته باشید که به خواست او احترام بگذارید: اگر او خواهان صحبت نیست به او اطمینان دهید که همواره در دسترس هستید.
- آنچه را که وی برایتان میگوید جدی گرفته و به آن باور کنید!
- به او کمک نمایید تا بداند که وی خود عامل خشونت نیست، زیرا تنها مجرم خشونت

کسیست که آن را مرتکب میشود!

- به او کمک کنید تا اعتماد به نفس‌اش را دوباره بدست آورد.
- او را در حفظ سلامت خودش و اطفالش کمک نمایید.
- او را مطمئن سازید که شما در حفظ حریم خصوصی او فوق‌العاده محتاط هستید.
- از هرگونه قضاوت و قبولاندن مشوره بر او برای انجام کاری اجتناب ورزید: وی باید فردی تصمیم‌گیرنده باشد!
- حامی تصامیم و کنارش باشید: گفتن «بس است» اقدامیست که فوق‌العاده به نیرو و تشویق نیاز دارد.
- برای او در مورد مرکز راهنمایی خانواده توضیح داده و وی را به یکی از این مراکز همراهی کنید.

من چگونه وی را کمک میتوانم؟

- در مورد ویژگی‌های خاص و عوامل خشونت علیه زنان بدانید.
- ارایه حمایت واقعی: در برخورد با مشکلات روزانه، در مورد چگونگی مقابله با خانه یا کودکان، دست به دست او داده و کمک‌اش کنید.
- آدرس‌های مراکز رسیدگی به قضایای خشونت در منطقه که قادرند پاسخ‌های کافی و صحیح به او ارایه کنند، جمع‌آوری و برایش ارایه دهید. خوبست اگر بروشور یا برخی از شماره‌های تلفن را به او بدهید (مطمئن شوید که آنها را در یک مکان امن قرار میدهد). صدای وی شنیده شده و مدافعینی را خواهد یافت که از وی در فرار از خشونت حمایت کنند.

در صورت اضطراب لطفا تماس بگیرید: (نوت: در کابل)

- شماره تماس با پولیس: ۱۱۹
  - خدمات صحتی عاجل: امبولانس کابل ۱۰۲
- به یاد داشته باشید که خود را با مشکل روبرو نکنید.
- اغلب انزوای قربانیان و بی‌تفاوتی جامعه در برابر خشونت علیه زنان، باعث افزایش ترس زنان شده و چنین تصور میکنند که در برابر خشونت مجرم هستند و این به اعتقاد بسیاری از آنان مبدل گردیده است.

علاوه بر این، برای در خواست کمک، انجام اقدامات لازم و تماس با مراجعی، کمبود اطلاعات وجود دارد. رهایی از خشونت دشوار اما با کمک افراد صالح در جامعه، امکان پذیر است. آیا شما قربانی نوعی از خشونت بوده‌اید؟

منتظر تماس نباشید هیچ زمانی برای از دست دادن نداریم!

در زیر برخی از نکات مفید برای مقابله با این وضعیت وجود دارد:

- ۱- سعی کنید و بپذیرید که شما در جریان زندگی انواع خشونت‌ها را تجربه می‌کنید و نگران خطری که شما پذیرفته‌اید نباشید.
- ۲- طبیعی است که شما ترسیده و اضطراب دارید، اما مقصر نبوده و نباید شرم‌منده باشید.
- ۳- به سازمان‌های مدافع زنان مراجعه کنید. در آنجا شما زنانی را خواهید دید که آماده اند از شما حمایت کنند تا از خشونت رهایی یابید. شما به صورت رایگان کمک روانی و یا مشوره‌های حقوقی دریافت خواهید کرد. شما دیگر هرگز تنها نخواهید بود.
- ۴- در صورت بروز خطر، با پلیس به شماره اضطراری ۱۱۹ و سازمان‌های مدافع زنان که در نزدیک محل اقامت شما است در تماس شوید.

یادداشت: پولیس مسئول اجرای این امر است تا از شما محافظت کند، اما گاهی اوقات سربازان پولیس خود به قانون احترام نمی‌گذارند. بنابراین پیشنهاد میشود تا به نزدیک‌ترین سازمان‌های مدافع حقوق زنان تماس بگیرید تا شاهد رفتار پولیس باشند.

- اگر شما به تنهایی قادر نیستید، از کس دیگری برای تماس گرفتن طالب کمک شوید.
- اگر برایتان امکان‌پذیر است از خانه بیرون شده، فرزندان خود را با خود نگهداشته و منتظر رسیدن پولیس باشید.

اگر مورد ضرب و شتم قرار گرفته‌اید چه کاری باید انجام دهید؟

در مورد صدمات ناشی از حمله فیزیکی، به بخش کمک‌های اولیه شفاخانه مراجعه کنید و یک گزارش از داکتر موظف دریافت کنید. یا یک گزارش از خانواده و یا داکتر دیگری که تایید کند و مستند بسازد که چه اتفاقی رخ داده است.

سوالات متداول: حقوق من چه است؟

از دیدگاه قانون من به انجام چه اقداماتی تصمیم گرفته میتوانم؟

الف- علیه متجاوز خودتان دادخواهی کنید: طبق قانون جنایی یک شخص حق دارد بر خلاف مجرم قضیه جنایی باز کند. در صورتی که قضیه جنایی سنگین باشد مدت ۱۰ سال را در بر میگیرد ولی در بعضی قضایا مانند تجاوز جنسی خوب خواهد بود که تا حد ممکن قضیه جنایی برخلاف مجرم هر چه زودتر باز گردد زیرا گزارش صحی میتواند قربانی خشونت جنسی را کمک کند. همچنان اگر مدت زمانی زیادی بگذرد مجرم میتواند سند یا مدرک را از بین ببرد. در قضیه کوچک جنایی مدت زمانی که یک قضیه باز شود ۳ سال است و در قضیه بسیار کوچک و عمل غیر قانونی مدت زمان آن ۱ سال است.

به زنی که قربانی خشونت شده است مشوره داده میشود که مدرک یا سند مانند فلم، عکس و غیره شواهد را تهیه نماید. قانون محو خشونت علیه زنان در بیشترین قضایای خشونت علیه زنان، به شهادت خویشاوندان و همسایه‌ها علیه مجرم وقع زیادی قایل است.

ب- اگر تصمیم میگیرید که یک قضیه جنایی علیه متجاوز باز نکرده بلکه فقط خود را مصون نگهدارید، در چنین وضعیتی زن میتواند از محکمه یا وکیل مدافع تقاضا کند تا از مجرم سوگندنامه و یادداشت ضمانت بگیرد تا دوباره عمل خشونت‌آمیز را تکرار نکند و در صورتی که عمل دوباره تکرار شود طبق قانون مجازات میشود. در بعضی از قضایا زن میتواند مقدار زیادی خساره طلب کند.

مراکز راهنمایی خانواده و ارایه‌دهندگان خدمات حقوقی نیز منشی‌های مسلکی را آماده میسازند که قادر اند به توقف اقدامات خشونت‌آمیز شوهر کمک کنند.

ث- تصمیم بگیرید که یک قضیه آزار و اذیت را گزارش دهید.

ج - به نزدیک‌ترین حوزه پولیس گزارش دهید.

توجه: قانون آزار و اذیت در حال اجرا است، به محض آنکه تصویب شد، شما از موارد حمایتی آن مستفید خواهید شد.

قوانین خشونت علیه زنان

قوانین خشونت علیه زنان

قانون محو خشونت علیه زنان یک منبع عدالت به زنان قربانی خشونت در افغانستان است. این قانون همه اعمال خشونت‌آمیز علیه زنان را جنایت می‌پندارد که سبب صدمه یا آسیب به بدن، ذهن، روح، شهرت و اموال آنها گردد. هیچ کس حق ندارد خشونت علیه زنان را در هیچ جایی، نه در خانه، نه در نهادهای دولتی یا غیر دولتی، سازمان‌ها، اماکن عمومی، موسسات آموزشی، محل حمل و نقل و یا مکان‌های دیگر، مرتکب شود. قانون محو خشونت علیه زنان به طور ماده‌وار ۲۲ عمل را خشونت علیه زنان محسوب می‌کند. ماده‌های ۱۷ تا ۴۰ این قانون دادخواهی علیه مجرم را ارایه کرده است.

قانون جزای افغانستان:

ماده ۳۰۷ برای کسی که خودسوزی کند یا شخص دیگری را می‌سوزاند و یا تلاش برای سوزاندن کسی کند.

ماده ۴۲۷ و ۴۲۸ برای زنا

ماده ۴۲۹ برای تجاوز جنسی

ماده ۴۳۶ و ۴۳۷ برای بدرفتاری

ماده ۵۱۷ برای ازدواج اجباری

ماده ۴۳۰ برای مجازات فحشا

ماده ۵۱۶ برای کار اجباری

ماده ۴۹ قانون اساسی برای کار اجباری

کتاب II، قسمت ۱۱، فصل ۵، ماده ۴۰۸، ۴۰۷ و ۴۰۹ برای لت و کوب یا ضرب و شتم

کتاب II، فصل ۷، ماده ۴۱۸، ۴۲۰، ۴۲۱، ۴۲۲، ۴۲۳، ۴۲۴ برای آدم‌ربایی و قاچاق

انسان

علاوه بر قوانین فوق، کنوانسیون‌ها و معاهدات بین‌المللی نیز وجود دارند که حکومت افغانستان آن را امضا و مکلف به پیگیری آن است. برخی از مهمترین اسناد عبارتند از: اعلامیه جهانی حقوق بشر، معاهده بین‌المللی حقوق اجتماعی و سیاسی، میثاق بین‌المللی حقوق اقتصادی،

اجتماعی و فرهنگی، کنوانسیون محو همه انواع تبعیض نژادی، کنوانسیون محو تمام اشکال تبعیض علیه زنان، اعلامیه محو خشونت علیه زنان، کنوانسیون محو شکنجه و سایر اقدامات سرکوبگرانه، غیرانسانی و اعتیاد به مواد مخدر و کنوانسیون حقوق کودک.

بعضی از کنوانسیون‌ها و معاهدات دیگری که زنان قربانی خشونت می‌توانند از آن مستفید گردند قرار ذیل اند:

- اعلامیه جهانی حقوق بشر، تصویب شده توسط مجمع عمومی سازمان ملل متحد (۱۰ دسامبر/۱۹ قوس)
- کنوانسیون ۴ جنیوا (۱۲ آگست ۱۹۴۹) و موافقتنامه‌های مربوط به آن در ۱۹۷۷ در مورد محافظت از افراد ملکی در زمان جنگ.
- کنوانسیون مبارزه با قاچاق انسان و استفاده جنسی، تصویب شده از سوی مجمع عمومی سازمان ملل متحد (۲۱ مارچ ۱۹۵۰ - عضویت افغانستان در ۲۱ می ۱۹۸۵)
- معاهده در مورد حقوق سیاسی زنان (۳۱ مارچ ۱۹۵۳ / تصویب شده در ۷ جولای ۱۹۵۴)
- اعلامیه حمایت از زنان و کودکان در منازعات مسلحانه و اضطراری از سوی مجمع عمومی سازمان ملل متحد (قطعنامه ۲۲۱۸/۲۹) به تاریخ ۱۴ دسامبر ۱۹۷۴).
- بیانیه بین‌المللی کنفرانس بیجینگ (سپتامبر ۱۹۹۵).
- قرارداد جلوگیری از سرکوب و مجازات قاچاق انسان به ویژه زنان و کودکان، تصویب شده توسط مجمع عمومی سازمان ملل متحد (دسامبر ۲۰۰۰).

به یاد داشته باشید که شما حقوق دارید

من حق دارم زندگی کنم.

من حق دارم آزاد فکر کنم.

من حق دارم نه بگویم و احساس نکنم که مجبورم.

من حق دارم که از خود مواظبت کنم.

من حق دارم چیزی را که باعث خرسندی من میشود انتخاب کنم.

من حق دارم بدون شنیدن حرف‌های جنسیتی در جاده قدم بزنم.

من حق دارم تنها به سفر بروم.

من حق دارم وقتی در شب به تنهایی قدم میزنم، به عقب نگاه نکنم.

من حق دارم خانواده و شغلی را انتخاب کنم.

من حق دارم برابر با همکاران مرد خود درآمد داشته باشم.

من حق دارم با فرزندان خود باشم.

من حق دارم در برابر کشورهای عصبانی شوم که به دختران آموزش میدهند

تا مورد تجاوز جنسی قرار نگیرند، در حالی که به پسران نمی‌آموزند که به زنان

احترام کنند.

من حق دارم شورش کنم.

من حق دارم که بگویم خشونت علیه زنان بس است.

من حق دارم که بگویم از کشتن زن دست بکشید چون او یک زن است.

فهرست ارائه دهندگان خدمات حقوقی رایگان

مراکز حمایتی برای زنان قربانی خشونت

کابل:

موسسه امداد انسانی برای زنان و کودکان
افغانستان (HAWCA)
شماره تماس منجر: ۰۷۰۰۲۰۹۶۹۳
شماره تماس وکیل مدافع: ۰۷۰۵۴۵۶۱۳۵
شماره تماس وکیل مدافع: ۰۷۰۵۴۵۶۱۴۸

ننگرهار:

زنان برای زنان (Women For Afghan Women)
شماره تماس مدیر: ۰۷۹۳۷۷۳۴۰۰
شماره تماس وکیل مدافع: ۰۷۸۱۸۱۴۰۵۰

مزار:

زنان برای زنان (Women for Afghan Women)
شماره تماس مدیر: ۰۷۲۸۸۵۹۶۹۵
شماره تماس وکیل مدافع: ۰۷۲۹۷۵۸۲۱۸

هرات:

ندای زن (Voice of Women)
شماره تماس وکیل مدافع: ۰۷۹۸۶۳۴۳۰۳

سازمان بین المللی مهاجرت (IOM)
شماره تماس مدیر: ۰۷۹۹۳۴۴۱۴۱

هاجر (HAGAR)

شماره تماس منیجر: ۰۷۸۴۰۱۸۴۸۶

شبکه زنان افغان (AWN)

شماره تماس مدیر: ۰۷۷۷۷۴۳۰۷۲
شماره تماس مشاور حقوقی: ۰۷۹۰۰۴۹۱۸۴

خدمات حقوقی و مشاوره رایگان

کابل:

مدیکا افغانستان (Medica Afghansitan)
شماره تماس مدیر: ۰۲۰۲۲۱۲۰۳۵
شماره تماس وکیل مدافع: ۰۷۹۳۲۰۰۵۲۷

مساعدين حقوقی مستقل افغانستان (Afghanistan Independent Defenders)
شماره تماس: ۰۷۰۰۲۰۳۴۲۹

کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان (Afghanistan Independent Human Right Commission)
شماره تماس: ۰۷۹۹۶۷۲۴۰۴، ۰۷۰۳۱۸۸۵۰۶

بنیاد بین المللی حقوقی افغانستان (ILF)
شماره تماس مدیر: ۰۷۰۷۸۳۱۵۸۸
شماره تماس وکیل مدافع: ۰۷۰۷۸۳۱۵۸۸

ارگانهای دولتی

وزارت امور زنان

شماره تماس: ۰۷۷۸۸۱۰۹۶۷

محکمه احوال شخصیه

شماره تماس: ۰۷۷۲۰۲۲۵۷۸

خارنوالی منع خشونت

شماره تماس: ۰۷۷۴۳۳۸۱۶۲

انجمن مستقل وکلا مدافع

شماره تماس: ۰۷۹۹۲۸۰۸۱۵

وزارت عدلیه، مرکز مساعدت های حقوقی

شماره تماس: ۰۷۵۲۱۲۲۲۹۳

ننگرهار:

موسسه امداد انسانی برای زنان و کودکان افغانستان

(HAWCA)

شماره تماس منجر: ۰۷۰۷۲۷۴۰۷۸

شماره تماس وکیل مدافع: ۰۷۸۱۳۱۹۸۷۲

زنان برای زنان (Women for Afghan Women)

شماره تماس منیجر: ۰۷۹۳۷۷۳۴۰۰

وکیل مدافع: ۰۷۸۱۸۱۴۰۵۰

شبهه زنان افغان (AWN)

شماره تماس منیجر: ۰۷۰۰۶۰۲۳۷۳

شماره تماس وکیل مدافع: ۰۷۷۷۷۶۷۲۷۴

قانون غشتونکی

شماره تماس: ۰۷۷۷۵۸۵۹۵۹

OHW

شماره تماس منیجر: ۰۷۲۸۵۳۰۲۴۱

IMC

دفتر برای رهنمایی مسایل فامیلی

شماره تماس منیجر: ۰۷۹۹۰۵۴۰۵۲

ارگانهای دولتی

ریاست امور زنان

شماره تماس: ۰۷۰۸۰۹۹۲۵

ریاست مساعدت های حقوقی

شماره تماس: ۰۷۹۴۶۴۳۲۴۶

ریاست حقوق

شماره تماس: ۰۷۰۰۹۸۳۶۳

هرات

مدیکا افغانستان (Medica Afghansitan)

شماره تماس: ۰۷۹۱۳۷۰۹۸۲

زنان برای زنان (Women for Afghan Women)

شماره تماس: ۰۷۹۹۱۵۹۵۲۴

NRC

شماره تماس: ۰۷۹۹۴۹۸۸۴۷

کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان (Afghanistan)

(Independent Human Right Commission)

شماره تماس: ۰۷۰۳۱۸۸۵۰۶

Asia Law clinic

شماره تماس منیجر: ۰۷۹۰۸۳۰۳۵۰

شماره تماس وکیل مدافع: ۰۷۹۶۶۸۸۵۶۰

Jami Law clinic

شماره تماس منیجر: ۰۷۹۳۴۶۴۷۳۱

شماره تماس وکیل مدافع: ۰۷۹۹۱۱۸۸۹۸

کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان (Afghanistan)

(Independent Human Right Commission)

شماره تماس منیجر: ۰۷۰۰۶۱۷۲۷۰

شماره تماس وکیل مدافع: ۰۷۰۸۲۳۳۲۱۱

(Norwegian Refugee Counsel (NRC

شماره تماس منیجر: ۰۷۸۷۲۷۰۲۷۲

شماره تماس وکیل مدافع: ۰۷۰۰۶۰۱۹۴۷

NRC

شماره تماس منیجر: ۰۷۸۳۵۲۱۴۵۳
شماره تماس وکیل مدافع: ۰۷۹۷۰۲۵۳۸۹
شماره تماس وکیل مدافع: ۰۷۹۲۸۰۸۹۳۲

بنیاد بین المللی حقوقی افغانستان (ILF)
شماره تماس: ۰۷۹۵۵۰۴۳۰۱

ارگان های دولتی

ریاست امور زنان
شماره تماس: ۰۵۰۲۰۰۳۳۵۶-۰۷۵۰۹۰۱۳۱۲
ریاست مساعدت های حقوقی
شماره تماس: ۰۷۰۰۶۸۲۷۲
محکمه استیناف
شماره تماس: ۰۵۰۲۰۴۶۲۹۶
محکمه شهری
شماره تماس: ۰۷۴۴۹۱۱۹۵۶-۰۷۰۷۸۷۵۳۱۶
دییارتمنت محو خشونت علیه زنان
شماره تماس: ۰۷۹۹۷۶۰۱۳۴
ریاست حقوق
شماره تماس: ۰۷۰۰۵۲۷۶۳۶-۰۷۹۴۵۵۱۱۱۹
ریاست عدلیه
شماره تماس: ۰۷۰۰۶۸۲۷۲

Herat University Law clinic

شماره تماس منیجر: ۰۷۹۳۴۵۵۴۴۵
شماره تماس وکیل مدافع: ۰۷۹۶۲۶۱۹۲۴

ارگانهای دولتی

ریاست امور زنان
شماره تماس: ۰۷۰۵۶۵۰۶۶۰
ریاست مساعدت های حقوق
شماره تماس: ۰۷۰۰۴۳۱۴۰۰

مزار:

موسسه امداد انسانی برای زنان و کودکان افغانستان
(HAWCA)
شماره تماس منیجر: ۰۷۰۵۴۵۶۱۰۴
شماره تماس وکیل مدافع: ۰۷۰۵۴۵۶۱۰۹-
۰۷۰۵۴۵۶۱۰۸

زنان برای زنان (Women for Afghan Women)
شماره تماس: ۰۷۲۹۷۵۸۲۱۸

Afghanistan Organization for peace and
human right
شماره تماس: ۰۷۹۰۳۶۰۲۴۲

مدیکا افغانستان (Medica Afghansitan)
شماره تماس: ۰۷۹۳۲۰۵۶۶۱

انجمن های وکلای مدافع

مزار:

۰۷۹۹۲۲۲۳۰۱
۰۷۹۶۹۳۷۳۳۴

ننگرهار:

۰۷۰۰۶۷۵۲۳۵

کابل:

۰۷۹۹۲۸۰۸۱۵

هرات:

۰۷۹۶۶۲۹۶۷۷

شفاخانه ها

کابل

شفاخانه استقلال ناحیه ۶ سه راهی علاودین:
۰۷۹۶۳۶۷۰۳۶

شفاخانه رابعه بلخی ناحیه دوم، فروشگاه:
۰۷۰۷۶۰۸۶۸۸

صحت طفل، ناحیه ۱۰ وزیر اکبر خان:
۰۷۷۳۰۳۰۴۰۴

مزار

شفاخانه عامه مزار: ۰۷۸۸۱۱۴۱۶۱

شفاخانه جمهوریت ناحیه دوم، سرک وزارت داخله:
۰۷۹۹۱۸۸۶۷۲

هرات

شفاخانه عامه هرات: ۰۷۹۹۵۶۹۳۰۴

شفاخانه ملالی، ناحیه ۴، شهر آرا:
۰۷۰۰۲۳۷۸۵۳

ننگرهار

شفاخانه عامه ننگرهار:

۰۷۰۰۶۵۴۸۱۲، ۰۷۰۰۶۳۸۳۰۹

شفاخانه ابن سینا ناحیه اول، پل آرتن:
۰۷۰۰۷۹۲۰۲۰

شفاخانه پوهنتون:
۰۷۸۰۰۲۴۶۰۰

شماره های امبولانس و پولیس

کابل

امبولانس: ۱۰۲
پولیس: ۱۱۹

ننگرهار

امبولانس: ۰۷۰۰۶۳۸۳۰۹
۰۷۰۰۶۵۴۸۱۲
پولیس: ۱۱۹

هرات

امبولانس: ۱۰۲
پولیس: ۱۱۹

مزار

امبولانس: ۰۷۸۶۴۵۴۶۴۷،
پولیس: ۰۷۹۹۴۱۰۸۱۰، ۰۷۹۹۳۶۸۰۳۰

PRECIOUS LIVES